

Smittskyddsblad läkarinformation

Datum: 2026-04-14

Smittskydd Västra Götaland

Smittskyddsläkaren

Telefon: 010-441 24 00

E-post: smittskydd@vgregion.se

ESBL-bildande Enterobacterales

Anmälningspliktig från mikrobiologiskt laboratorium.

För ESBL-producerande Enterobacterales med karbapenemresistens finns särskilt smittskyddsblad.

Om sjukdomen

Smittämne

ESBL (extended spectrum betalactamases) är en grupp enzymer hos Enterobacterales (tarmbakterier) som bryter ner både penicilliner och cefalosporiner. ESBL medför också ofta multiresistens mot andra antibiotikagrupper.

Klinisk bild

Bärarskap i tarmen ger inga symtom. ESBL-producerande Enterobacterales kan orsaka samma infektioner som andra bakterier från tarmen, till exempel urinvägsinfektion eller sepsis.

Diagnostik

ESBL-producerande Enterobacterales påvisas med mikrobiologiska metoder i både kliniska odlingar och i screeningprov.

Smittvägar/smittsamhet

ESBL-producerande Enterobacterales, som ofta utgörs av *E. coli* eller *Klebsiella*, är tarmbakterier och smittar som regel fekalt-oralt. Smittriskan

ökar om patienten har diarré. I vårdmiljön finns en risk för smittspridning via händer, medicinsk utrustning eller andra föremål.

Handläggning av patient

Patient i vård- och omsorgsverksamhet

- Följ regionala vårdhygieniska riktlinjer.
- ESBL-bärarskap får aldrig fördröja eller förhindra att patienten får det omhändertagande som patientens tillstånd kräver.

Antibiotikabehandling

Vid klinisk infektion, ta relevanta odlingar innan antibiotikabehandling påbörjas. Diskutera vid behov med infektionsläkare.

Bärarskap

Det finns ingen etablerad rutin för att med säkerhet avgöra när en patient inte längre är bärare av ESBL-producerande Enterobacterales.

Information till patient och smittförebyggande åtgärder

Ge information om sjukdomen enligt smittskyddsblad patientinformation.

Patienten får inga förhållningsregler eftersom ESBL-bärarskap inte är en allmänfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen.

Patienten är inte skyldig att informera anhöriga, arbete, skola eller barnomsorg.

- Patienten informeras om vikten av att ha en god handhygien. Vid förekomst av kateter bör den bäras innanför kläderna. Sår bör vara övertäckta med förband.
- Vid antibiotikabehandling rekommenderas patienten att informera vårdgivaren om sitt ESBL-bärarskap så att rätt antibiotika kan ges.

Smittspårning

Bärarskap av ESBL-bildande Enterobacterales är inte en smittspårningspliktig sjukdom.

Anmälan enligt smittskyddslagen

Anmälan görs enbart från mikrobiologiskt laboratorium. Ingen klinisk anmälan ska göras.

Anmälan görs via [Falld definitioner vid anmälan enligt smittskyddslagen](#) | [Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

Mer information

[Smittsamma sjukdomar A-Ö](#) | [Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)